

Vízkereszt ünnepe utáni 5. vasárnap

Jézus, éltém hű vezére (EÉ 391)

A vízkereszt ünnepe utáni időszak vége felé közeledve egy olyan énekkel találkozunk, amelynek 17. századi dallamához a 20. század elején (az 1911-es *Dunántúli énekeskönyvben*) új verset illesztettek.

A szövegíró, *Kovács Sándor* (1869–1942) élete több mint két évtizedig a pozsonyi teológiai akadémiához kötődik. Az egyházi jog és egyháztörténet tanszéken tanít, 1917-ben igazgatóvá is választják. De magyar érzelmei miatt 1919 nyarán, a csehszlovák megszállás idején internálják, majd kiutasítják az országból.

Az államfordulat után, 1923-ban a pécsi egyetem soproni teológiai karának lett egyháztörténész-professzora, 1935-ben pedig a dunáninneri egyházkerületnek a püspöke. Ekkor a teológiai tanszékről lemondva a sámsónházai lelkeszséget fogadta el.

Mint nagy hatású hazafias szónok és kedvelt felolvasó igen sok meghívást kapott vallási és kulturális egyesületektől. Célja volt, hogy a katedráról is erősítse a hazaszeretetet a teológusokban.

Irodalmi munkássága számottevő. Bár nem tartozott a *Dunántúli énekeskönyv* szerkesztőbizottságához, *Kis énekeskönyvével* jelentős hatással volt a munkára. Eredeti énekei és átdolgozásai (például *Készülj, lelkem, Jézusodhoz* – EÉ 306) a megváltozott igényeknek megfelelően inkább rövidebb, költői, mégis egyszerű nyelven megírt, evangéliumi tartalmú énekek.

Heti énekünket mostani énekeskönyvünkben a mondanivalójának leginkább megfelelő fejezetben, a *Jézus-énekek* között találjuk (az eredeti öt versszak helyett hárommal).

Kovács Sándor versét az *Ó, én bűnös, jaj, mit tegyek* (EÉ 420) dallamára énekeljük. Ezt az 1653-ban felbukkant, eredetileg világi dallamot *Johann Flittner/Flitner* (1618–1678) vonta be az egyházi használatba *Suscitabulum musicum* (Zenei ébresztő) című, 1661-ben megjelent gyűjteményében. Az *Ach, was soll ich Sünder machen* szöveg a mai német énekeskönyvben már nem szerepel, de a *Hosianna Davids Sohne* kezdetű ének (EG 536) ehhez a dallamhoz (illetve ennek egyik variánsához) kapcsolódik.

Flittner énekszerző és komponista; Greifswaldban volt esperes, majd emigrálnia kellett Svédországba. Énekei 1695-től a mai napig megtalálhatók a svéd énekeskönyvekben.

A hatsoros moll dallam *J. S. Bach* egyik orgonapartitájának (BWV 770) alapját képezi. A mű tíz variációja bepillantást enged a kor tételtípusaiba, Bach ötlet- és színgazdagságába.

Ecsedi Zsuzsa